

جوانترین ته سريحه بۆ خانماني بووک له کوردستان

جوانکاری کارۆلينا - سلیماني

ته سريحه گونجاوهكان پيويستی به دهست نيشانکردنی مۆدهی تازه و ههنگاوی لهم جۆريه که له لایهن ههر خانمیکهوه بۆ خۆی ههڵبژێری، ئەمەش وادهکات که شایسته بچ و له نزيكهوه مۆديهی کی رازاوه بیه خشی، لهم وهرزی جوانکاری له کوردستان و له گهڵ هاتنی مۆده تازهکاني ته سريحه، به تايبەت ته سريحهی بووک يان بۆ بۆنه تايبه تهکان، که ئەمەش يه کێک دهی له گهورهترین گۆرانکاری که خانمان لیوهی سوودمند دهبن، له لایهن سهنتهري جوانکاری کارۆلينا وينه ی خانمیکي بووکيان بۆمان ناردوه که به ته سريحهی کی زۆر جوانه وه رازاوه تهوه، ئەمەش دهیته يه کێک له ته سريحه کاني سالی ۲۰۱۱ که رهنگه له سالی داهاتووش خانماني بووک يان که سی ئاسایی داوای بکات و له سه رهو ستایله ته سريحهی قزی ئاماده بکات، چونکه جوانی ئەو ته سريحهی له گهڵ بۆنه و شوینه گشتیهکان ده گونجی و مۆده و جوانیه کی تايبه تیش ده به خشی.

ئیکسسوارهکان به های خـ

ئیکسسوارهکان بۆ گشت وهرزێک گونجاو له گهڵ مۆدهکانه وه ههنگاو بچ، ئەمەش وادهکات که شایستهی مۆديهی کی رازاوه بچ له سه ره جهستهی خانمانه وه، لهم ریگهیه دا جوانترین به هاکانی ئیکسسوارهکان تايبه ته مند دهی به مۆده و رازاویی، به تايبەت له گشت چوونه دروهیه کدا که دهی رهنگدان وهی ئیکسسوارهکان چيگهی سه ره چر اکیشی و سه ره چدان بچ، بۆ تازهترین مۆده کانی ئیکسسوارهکان بۆ وهرزی پاییز، که له لایهن دیزانهري

جوانى ئىلەگ بۇ جلى كوردى

لە جەلە كوردىيەكاندا جىگەى جوانى و رازاۋەبى لە گشت مۇدەكاندا ئاراستە دەبى و بەھۇى ئەو شىۋەبەى كە بۇ جەلەكاندا دادەنرى، ھەنگاۋىكى تازە و گەورە تۆمار دەكات، ئەمەش لە كاتىكدا دەبى كە جەلەكان لەسەر نەخش و دىزىنى تازە كارى لەسەر دەكرى و دەبىتە يەككە لە جوانترىن بەھاكەن بۇ جەلە كوردىيەكان، چەندەھا مۇدەى جىاواز ھەن لە كراس و جەلە كوردىيەكان كە ھاوشىۋەى دىمەنەكانى دىكەن و رىگە دەگرن، بە تايبەت لەلەيەنى دانانى ئىكسسوار و مۇدە تايبەتەكانەۋە، بەمەش دەكرى سوود وەرېگرن لە ئىكسسوارە دەرەكپەكان كە دەتوانن زىاتر جەلەكە رازاۋە بىكەن، يەككە لەو كەرەستە دەرەكپەكانە برىتپە لە ئىلەگى سەر كراسى كوردى، ئىلەگ جوانىيەكى تايبەتى خۇى ھەيە، كە دەكرى لەگەل جلى كوردى بىكۈنچىنىن و دىمەنىكى جوانىشى بۇ دروست بىى، ئىنجا بەم دوايە پىپۇرانى جوانكارى كوردى تۈانىۋىانە سوود وەرېگرن لە دانانى ئىكسسوارەكان لەسەر لىۋارى پىشەۋەى ئىلەگ، ئەمەش مۇدەبەكى رازاۋە دروست دەكات و شايستەى كراۋەى و رازاۋەبى دەبى، دەبىتە يەككە لە كارە تازەكان كە ئىلەگ زىاتر رازاۋەتر و گۈنجاۋتر دەكات لەگەل شىۋەى كراسە كوردىيەكە.

كراسەكان دەبن بە مۇدەى ۋەرزى پايىز

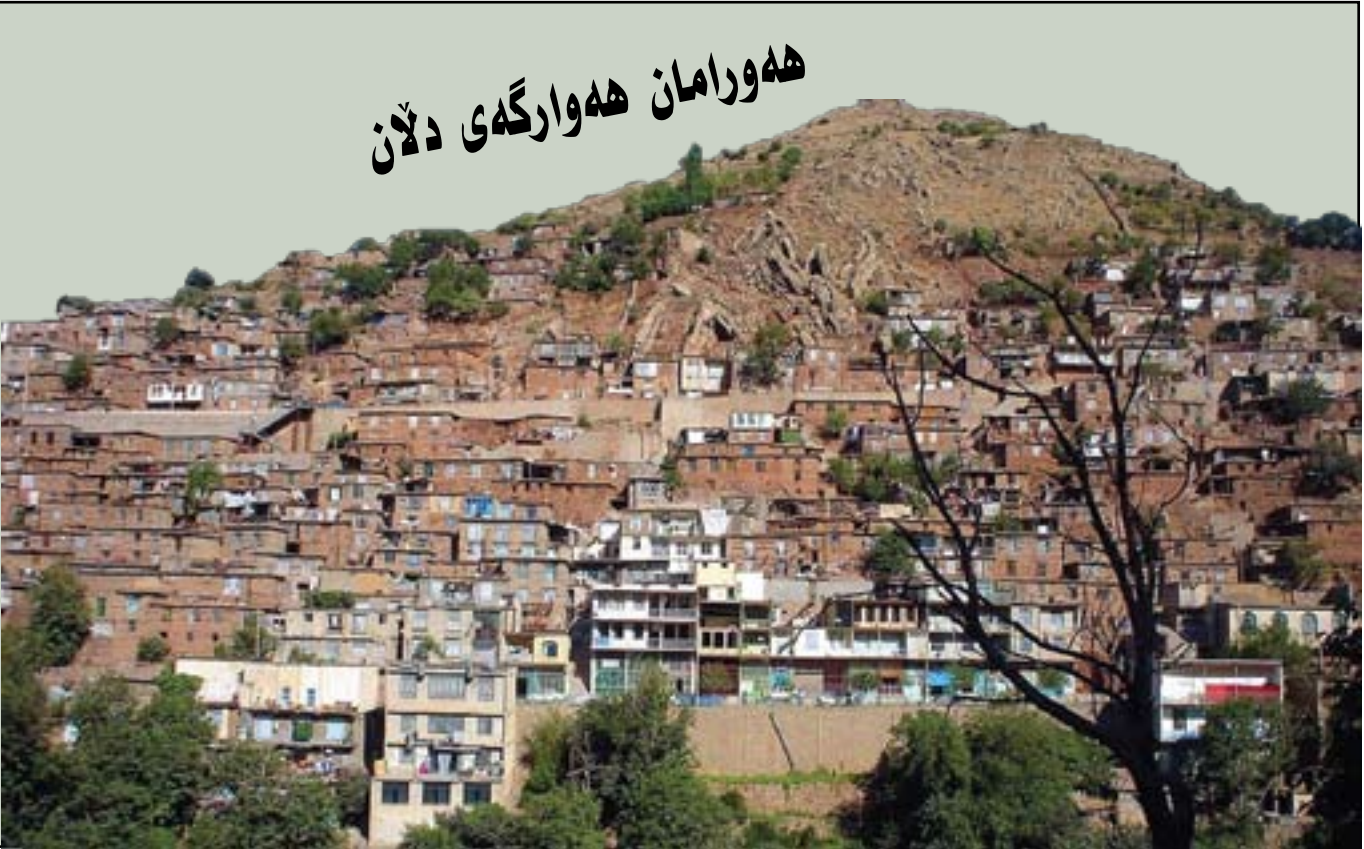
جەلەبەرگەكان رەنگدانەۋەى جوانىت دەبن لە ھەر ۋەرز و كاتىكدا، بە تايبەت لەكاتى ھاتنى گۇرپانكارى بەسەر جەلەبەرگەكاندا، كە بە شىۋازىك دىكۇرى تازەى پىۋىست دەبى و دەكرى لە مۇدەبەك بۇ مۇدەى داھاتسو گرنگى ھەبى، بە ھاتنى ۋەرزى پايىز گۇرپانكارىيەكان دەست پىدەكەن و شىۋازى تازە لە مۇدە نوپىيەكان دەردەكەون، ئەمەش ۋادەكات كە خانمان لە مۇدەبەكى تازەۋە بگەرپىن تاۋەكو مۇدەى ئايىندەى ئەو ۋەرزىان ھەبى. يەككە لە شايستەترىن مۇدەكانى جەلەبەرگ بۇ ئەو ۋەرزە، بەھۇى كز بوونى روۋناكى و ھەۋايەكى ساف، مۇدەى كراسەكان لەگەل ئەو كەشە دەگونجى، كە پىشتىر بۇ ۋەرزى ھاۋىن زىاتر تىشېرت و بۇدى مۇدەبەكى سەرەكى بوو، كراسەكان بە تايبەت ئەۋانەى شىۋەى بۇدى كراۋەيان ھەيە، لەگەل گشت جۇرە مۇدەكان خۇى دەنوئىنى و تەنانتە جوانىيەكى بەھا و گەورە بە جەستەى خانمانەۋە دەبەخشى، ئەمەش ئامۇزگارى پىپۇرانى بوارى جوانكارىيە.

ۋىان ھەيە لە مۇدەكاندا

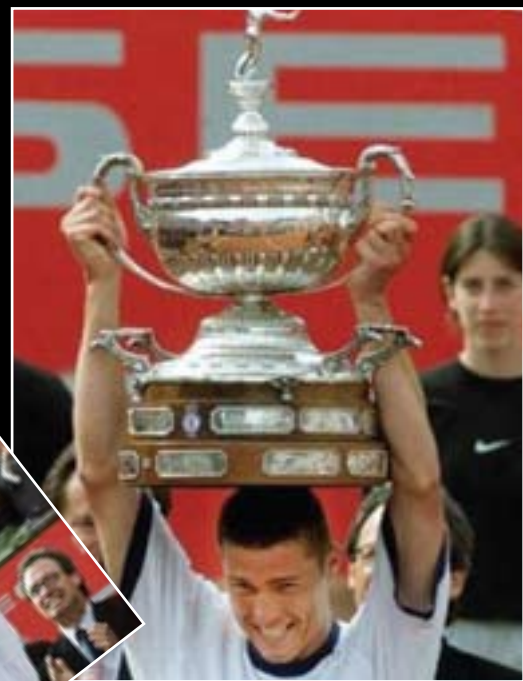

لەرنانى (ئىلى صەعب) دەستىشانكراۋە، ئەۋىش برىتپە لە دوو جوانترىن ئىكسسوار كە لە نەمىشپىكى تايبەتدا ئامازەى پىكردوۋە، ئەۋىش جەنتايەكى دەست كە لە شىۋەبەكى بېچوك دروست كراۋە بە بىرگىكى بە برىقمە لەدەست خانە نەمىشكارىك دەرەكەۋى، كە جوانى ئەو جەنتايە لەگەل جوانى جەلەكەۋە رىكەكەۋى، ھەرۋەھا سەبارەت بە ئىكسسۋارى دوۋم كە بازىگىكى دەست و بە شىۋەبەكى ئالۇز دروست كراۋە.

هه ورامان هه وارگهي د لان

كاسيش ته زوير

همدېك له حالته كان واده كن كه ديمه نيكى
سهر تۆمار بكات و نهمهش به گوزدى نو كات
و شوتنه دهيچ كه رووداو كه لى روودادات،
زور جار رووداو كان به جۆر ك روودادات كه
مايه دى شهرمه زارى ده نيتوه، نهمهش له كاتيكدا
دهيچ كه كه رسته تيهك يان حاله تيكى ناشياو
دروست دهيچ، وكو نو ياريزانه دى كه به يه كم

جلوبه رگيك له ههنگ!

ئهوانه دى ده توانن كارى
سهر شه نجام بدن، ده توانن له
رگيكى كاره كانپانه وه خه لك
سهر سام بكن له نزيكه وه به
توانا و به ره كانپان ناشنپان
بكن، ليره دا كاره كانپان يان
به به ره ديه كى سروش تى پى
گه يشتوه، يان له رگيكى كار له سهر

كردنيان توانيو يانه شه به ره انه به ده دست به پىتن، شه
پياوه دى پىتن ده توانى سهر تاپاى
جه سته خوى ههنگ دا پوشى
و به پى شه وه دى زيان كيشى
پى بگات، شه مهش يه كيكه له و
جۆره پى شپى كيشانه دى
كه له ولاتى چين
شه نجام ده درى
به مه به سته مانه وه دى
يان دا پوشى
گشت جه سته به
ههنگ بۆ شه وه دى
به يه كم درى چى و
خه لات و درى گرى،
شه كوره گه نه ش
نارى (سپانگ) له و
توانيو تى هاو پى تى
هه زارها ههنگ بكات
و نهوانيش دا پوشن.

سهر ترين ته ماته

ناماده كردنى: رووند به ختیار

بۆ يه كه مچار له سهر ئاستى كوردستان،
جووتيار نيكى كورد له سنورى ناحيه دى
سهنگاو له رگيكى خانوى پلاستىكيه وه،
كىشى ته ماته دى له كيكه كه يدا گه ياند به
يهك كيلو ۲۱۵ گرام.

جه مال جه لال شه جووتيار دى كه به ره دهوام
له هه ولى دا هپنانى نو دايه رايگه ياند:
شه تۆوه دى كه به كار به پىناه، به هپچ
شيوه ك ده ستكارى جى ناته نه كراوه
و له هپچ كارگه يه كى باو در پى كراوى
جيهان شوه و در نه چوه، به لكو ته نيا تۆوى
ته ماته دى خۆمالى به سهوود و در گرتن له و
دا هپنانه دى كه خوى كردو يه تى.

هه مان جووتيار توانيو يه تى له سهر بنجى
ته ماته و له رگيكى لى كدانسه وه، له يهك
كاتدا و له هه مان رو به رى زوى، به ره مه مى
په تاته و ته ماته به ره هم به پى تى.

چینییهکان چۆن تۆپى پى دهکهن

زۆریه مان فیلمى (شالۆیان سۆکۆرمان) بینیه، که باس له کۆنگ فۆ دهکات که له بوارى وهرزشدا به کاردهیترى، به تایبعت له یارى تۆپى، که چهندين دیمهنى سهیر و سهمههه ی تیدایه و ناچیتته قلی مرؤفهوه، که چی وادیاره دواى نهو فیلمه، چینییهکان دهیانوهی هه مان شینۆزى فیلمه که بکه به راستى و که کۆنگ فۆ و کاراتى له بوارهکانى دیکه دا به کاربهیتن، نهوهی دهیپین دیمهنتیکى میردمندالیکه له ولاتى چین، که له سه سههه وهستاهه و به قاچى تۆپیکى گرتوه، نیت رهنگه له داها تودا چینییهکان کۆنگ فۆ به کاربهیتن و بین به باشتین یاریزانانى جیهان.

هه ورامان نهو ناوچه جوان و دلر فینهی کوردستانه، هه له گهل ناو هیئانى کۆمهلیک وینهی جوان له میشک دروست دهکات، نهوهی شایهنى باسیشه شیوهی دروستکردنى خانووهکانیشی له سهه دیزاینیکى نهوتق دروست کراوه ههردهم هه ورامان به جوانی دهیلتتهوه به شیویهک هه یهکیک له سهه نهویتیتره، هه ورامان له گهل خویدا وینهی کۆکردنهوهی گوێزى خۆمالی و دروستکردنى کلاشى پهروین و جامانه و شالمان و سیاچهمانه مان دینیتتهوه یاد، هه ورامان دهکوهیتته باکوورى خۆرههلاتى کوردستان نیک به سنوورى ئیران و کوردستان، هه ورامان نهو ناوچهیهی ههردهم شوینی دیمهنى جوانی کوردهوارى و پاریزگارى که له پوورى کورد بوینه هه له بهر نهو هه موو جوانیهی نهو ناوچهیه سالانه ژماریهکی زۆر گهشتیاری خۆمالی و بیانی سهردانى نهو ناوچهیه دهکهن و له گهل سیاچهمانه کهی هه ورامان کات به سهه دههه.

بۆینباخه که ت بخۆ!

زۆر له چیشته لینه رهکانى دنیادا لیتها توویان لهو کاته دا دهرده که ویت که توانایه کی زۆریان هه ییت بۆ داهینان، هه ندی جار نهو داهینانه دهرده که ویت له شیوهی نهو خواردنانهی که ناماده دهکرتن، لهو دوايانه دا کۆمهلیک داهینان له شیوهی ناماده کردنى ساندویچیکدا کرا، بهلام له سهیرترینیان نهو جۆره ساندویچهیه که له شیوهی بۆینباخدایه و له په نیری کرافت دروستکراوه، بۆیه دادهرت به سهیرترین شیوهی ساندویچ له دنیادا!

ش پهیدا بووه !

دهرده چی و له کاتى وه رگرتى خلاته کی که کاسیکى گهوهیه، وادیاره کاسه که به باشی دروست نهکراوه و نیت لهو کاتهی به شانازیموه کاسه که بهرز دهکاتهوه، دهیته دوو پارچه و پارچهیه که به سهه یاریزانه که دهکوهی و دهکوهیته خواروه، نه مهش دهیته سهیرترین دیمهکانی وهرگرتنى خلات.

نوكتە

- جارىك كورپك موز
دەفرۇشيت ھەر دەھاتەو و دەپوت من
ئەمىرۇ زەرەم كىردو، رۆژىك باوكى وتى
باشە كورم تۆ بۇ ھەر
زەرە دىكەيت؟ كورەكەش وتى باوكە ئەمەدى
خوارپىت فرىدەدەم..

- كاربىكەك مىلپونىك دۆلارى بۇ
دەرئەچىت. تەلەفون بۇ ئىكەى ئەكات
و پىنى ئەلى: خەبەرىكى خۇش، يەك
مىلۇن دۆلارم بۇ دەرچو، لەبەر ئەو بەپەلە
جەلەكانىت كۆكەرەو. ئىكەش دلى زۆر
خۇش ئەپىت، لىي ئەپرسى: پىاوەكە جلى
زىستانە يان ھاوینە؟ پىاوەكە ئەلى: ھەمەو
ھەمەو كۆكەرەو، ئىتەر نامەوئى نە خۇت و
نە جەلەكانىشت بىنىم..

وئەيەكى كۆن و سەير

ئەو وئەيەكى دەپىنىن بىرىتپە لە
وئەيەكى كۆنى (ئوسامە بن لادىن)ى
سەرکردى پىشەوى رىنخراوى قاعىدە،
كە لە تەمەنى (۲۹) سالىدا لەگەل
راھىنەرەكەى لە بىوارى تاپكۆاندۇ و
كاراتى گىرتوويەتسى، كە بىم دوايىيە
لەلەين راھىنەرەكەيەو بىلوى كىرەتەو و
دەپىتە يەكەل لە وئە سەيرەكان كە شىوئى
لەخۇى ناچى.

نا: ئىرھاد مىھمەد ئازىگىيى

سۆزى

- ۱- كچە گۇارانىيىزىكى فارسە خاوەن وئەكە
- شارىكە لە كەنەدا.
- ۲- سەرکردەيەكى مەغولى بوو(پ).
- ۳- بى دەنگ - زىندەوئەيكە(پ).
- ۴- گەورەترىن شارى ئەلمانىيە.
- ۵- يارىگەيكە لە ئىتالىا.
- ۶- بىبائىكە لە ئەمەرىكا- كامە(پ).
- ۷- كىنىيات) - پايتەختى ولايتىكى
ئەفرىقىيە.
- ۸- جۆرە قوماشىكە.
- ۹- شارىكە لە تونس (پ) - لاواز.
- ۱۰- دورىن(ت).
- ۱۱- بە ئەمەك(پ) - شاعىرىكى كوردبوو.
- ۱۲- ژمارە يەكە- بەزىرتىن چىا لە ئەفرىقىا.

ئاسىي

- ۱- كچە گۇرانىيىزىكى لوبنانى يە خاوەن
وئەكى(۱).
- ۲- گىياندىكە(پ) - جۆرە كەلوپەلىكى
كارەبايى يە(۱) بەدەم دەكرىت.
- ۳- دراوئەكە- يانەيەكى ئىتالىيە.
- ۴- ژمارە يەكە - دورگەيكە لە ئىتالىا(پ).
- ۵- نىوئى عەلى - سۆر بە E (پ).
- ۶- سادە(ت) - پايتەختى ولايتىكى ئەمەرىكىيە.
- ۷- ولايتىكى ئاسىيايە- ھەمەو كات.
- ۸- رەگەزىكە(پ)- دوو پىتى رانىيە- بزر.
- ۹- بەلى بە فەرەنسى - ياسا(پ)-
شتومەك(پ).
- ۱۰- يانەيەكى پوتوگالى يە- دوو پىتى سايە.
- ۱۱- راستگۇيى(پ)- گىز.
- ۱۲- بىبائىكە لە مەغرىب.

ماناى شتەكان لە خەون

بووك و زاوا: بىنىنى بوك و زاوا بە رازاويى خۇشى و شادى يە، ئەمەدى بىنىنى زاوايەو
بووكەكەشى ديار نىيە ناويشى نىيە و ناسراويش نىيە ئەو كەسە دەمىرى يان يەكەك
دەكوژى، ئەگەر بووكەكەشى بىنىنى ئەمە بە پىنى جوانى بووكەكە ماناى ناوى دەرگاى
رزقى لى دەكرىتەو .

سەرچاۋە: خەوننامە!

پىچىلاخىچى

* ۋەلامى ژمارى پىشوو وشەى (چىمەن) بوو

بۇ زانىنى ئاستى زىرەكيت، ھەلەبەدە ئەنجامى ئەم شىو شىكارە بدۇزىتەو..

ئەم چوارگۇشانە بە پىت پىر بىكەرەو كە لە كۆتايىدا ناوئىك بۇ دەرەجىت بىتوانە لە ماوئى (۵) خولەكدا
ناوئەكە بدۇزىتەو، ئەمەش ۋەك سوود ۋەرگرتن لەم ئاسانكارىيەنى خواروۋە:

ئاسانكارى

- پىتى خانەكانى (۲+۱) كۆ بىكەيتەو بە ماناى (راناوئىكى لكاوە بۇ بەردەوامى بەكاردى)
- پىتى خانەكانى (۶+۵+۴+۳+۲) كۆ بىكەيتەو بە ماناى (ھەنار بە زمانى عەمرەبى)
- پىتى خانەكانى (۴+۳+۲+۱) كۆ بىكەيتەو بە ماناى (كاتىك ئاۋ دەكولئى چى لەسەر بلىند دەپى)
- پىتى خانەكانى (۶+۵+۴) كۆ بىكەيتەو بە ماناى (پىاوئىك بە زمانى ئىنگىلىزى)